

REULL D'ESTUDIS, MONOGRAFIES I ARTICLES SOBRE JOAN CARLES I AMAT

Recull, en ordre cronològic, d'estudis localitzats a Internet sobre **Joan Carles i Amat** d'especialistes de diverses èpoques i àmbits diversos, tant de treballs específics com d'obres on hi és citat. Les referències de la primera part (núms. 1 a 45) són en **format pdf** i es poden descarregar. Per localitzar-hi el nom cal fer-ho amb el cercador del pdf (es recomana clicar 'Amat'). En els casos que es tracti de documents facilitats a l'Associació Joan Carles i Amat pels autors, els centres de documentació o les editorials, es pot accedir al pdf a través de l'enllaç corresponent.

1. Articles de **Felip Pedrell (Revista Musical Catalana, nov. 1905, des. 1905, gen. 1906, febr. 1906)**

MÚSICHES VELLS DE LA TERRA

L'il·lustre musicòleg Felip Pedrell dedica al monistrolenc un estudi a fons en quatre entregues dins de la seva celebra sèrie *Músichs vells de la terra* de la Revista Musical Catalana d'inicis del segle XX.

Facilitat pel Centre de Documentació del Palau de la Música (procedent del portal 'ARCA')

[Enllaç al pdf \(Associació Joan Carles i Amat\)](#)

2. Articles de **diversos autors (La Vanguardia, abr. 1890, set. 1902, maig 1963, gen. 1970, nov. 1985)**

DIVERSOS TÍTOLS

Cinc articles entorn a la guitarra, signats respectivament per **Felip Pedrell, Arturo Llopis, Miguel Saperas i Manuel Alvar**. En cada cas excepte en el primer (*Músicos catalanes olvidados*, signat per Pedrell, que li dedica tot l'article), de Carles i Amat hi trobem cites breus.

<https://www.galeriametges.cat/galeria-fitxa.php?icod=KIL>

3. Article de **Felip Pedrell (La Vanguardia, 13 de juny de 1916)**

JUAN CARLOS AMAT · I

Un altre article del gran musicòleg a La Vanguardia de deu anys després, en versió en castellà i en una línia idèntica als de la RMC de deu anys abans.

<http://hemeroteca-paginas.lavanguardia.com/LVE07/HEM/1916/06/13/LVG19160613-006.pdf>

4. Article del Dr. **Oleguer Miró i Borràs (Revista Ilustrada Jorba, 1925)**

JUAN CARLES AMAT

El doctor manresà Miró i Borràs signa aquest article en castellà a la *Revista Ilustrada Jorba* de 1925, que ve a dir el mateix però amb diferent estructura narrativa al publicat el mateix any, en català, al Butlletí del Centre Excursionista de la Comarca del Bages.

Facilitat per David Blasco

[Enllaç al pdf \(Associació Joan Carles i Amat\)](#)

5. Monografia d'Emili Pujol** (Anuario Musical 1950)**

SIGNIFICACIÓN DE JOAN CARLOS AMAT (1572-1642) EN LA HISTORIA DE LA GUITARRA

Brillant monografia del "mestre de la guitarra" Emili Pujol, que a més de comentar el Tractat de Guitarra en termes musicològics, s'endinsa en els altres aspectes del polifacètic Joan Carles i Amat.

Facilitat per Màrius Bernadó

[Enllaç al pdf \(Associació Joan Carles i Amat\)](#)

6. Monografia d'Emili Pujol** (Revista Ilerda - Institut d'Estudis Ilerdencs, 1952)**

COMENTARIO A LA EDICIÓN LERIDANA DE «GUITARRA ESPAÑOLA DE CINCO ÓRDENES» DE JUAN CARLES Y AMAT, DOCTOR EN MEDICINA

Aquest estudi sobre l'edició lleidatana del Tractat va anar en paral·lel a la recerca de la possible estada de Carles i Amat com a resident a Lleida (recerca que, tanmateix, no fructificà).

Facilitat per Màrius Bernadó

[Enllaç al pdf \(Associació Joan Carles i Amat\)](#)

7. Estudi de **Richard Hudson (Acta Musicologica - Vol. 42, 1970)**

THE CONCEPT OF MODE IN ITALIAN GUITAR MUSIC DURING THE FIRST HALF OF THE 17TH CENTURY

Referències a la influència de la guitarra espanyola, el primer tractat de la qual és obra de Carles i Amat, sobre la guitarra italiana del XVII. Destaca l'observació de Hudson sobre la comparació dels acords amb "els colors de la paleta d'un pintor" que fa el monistrolenc.

<https://ur.booksc.org/book/27691375/0d0d0e>

8. Estudi de **Monica Hall** (Early Music - vol. 6 núm. 3, juliol 1978)

THE 'GUITARRA ESPAÑOLA' OF JOAN CARLES AMAT

Treball publicat per *The Lute Society UK* de la gran musicòloga anglesa Monica Hall, també guitarrista especialitzada en instruments històrics de corda pinçada i una de les pioneres en l'estudi del monistrolenc.

<https://monicahall2.files.wordpress.com/2018/07/amatsguitarraespanola.pdf>

9. Monografia d'**Antoni Estatuet i Salvador Redó** ('Un any de vida monistrolenca 1984')

JOAN CARLES I AMAT, APROXIMACIÓ BIOGRÀFICA

Dos estudiosos monistrolencs, Estatuet i Redó, són els pioners de la recuperació de Carles i Amat finals dels 80, recollint l'erència de Josep Vilar i Cots, secretari de l'Ajuntament de Monistrol a principis de segle.

Facilitat pels autors

[Enllaç al pdf \(Associació Joan Carles i Amat\)](#)

10. Estudi de **Llorenç Soldevila** ('Un any de vida monistrolenca 1984')

JOAN CARLES I AMAT EN LA TRADICIÓ PAREMIOLÒGICA CATALANA

Assaig del filòleg monistrolenc Llorenç Soldevila sobre els *Quatre-cents aforismes catalans* de Carles i Amat, obra que fou llibre de lectura a les escoles de tot Catalunya durant dos segles.

Facilitat per l'autor

[Enllaç al pdf \(Associació Joan Carles i Amat\)](#)

11. Estudi de **Monica Hall** (Journal of the National Early Music Association 5, 1986)

JOAN CARLES AMAT GUITARRA ESPAÑOLA

Traducció íntegra a l'anglès del tractat *Guitarra española de cinco órdenes*.

National Early Music Association UK

[Enllaç al pdf \(Associació Joan Carles i Amat\)](#)

12. Article de **Gerardo Arriaga** (Butlletí 'Música y Educación' - Vol 1 núm. 2, 1988)

LA GUITARRA DE CUATRO ÓRDENES EN EL SIGLO XVI

En aquest article sobre la guitarra renaixentista de quatre ordres, aquest musicòleg i guitarrista espanyol cita diverses vegades Joan Carles i Amat com l'autor del primer tractat de l'altra guitarra que la va succeir: la de cinc ordres del Barroc.

<http://www.laguitarra-blog.com/wp-content/uploads/2011/11/66417053-La-Guitarra-de-Cuatro-Ordenes-en-s-XVI-Gerardo-Arriaga1.pdf>

13. Tesi Doctoral d'**Stanley Yates** (University of Nord Texas, 1993)

THE BAROQUE GUITAR: LATE SPANISH STYLE AS REPRESENTED BY SANTIAGO DE MURCIA IN THE SALDIVAR MANUSCRIPT (1732)

En el seu estudi sobre el "Códice Saldívar" de Santiago de Murcia, Yates al·ludeix a l'inici de la guitarra barroca (guitarra de cinc ordres) amb el Tractat de Carles i Amat, del qual en destaca el tractament dels acords amb números, a diferència de l'*Alfabeto* del sistema italià.

https://digital.library.unt.edu/ark:/67531/metadc278964/m2/1/high_res_d/1002720939-yates.pdf

14. Estudi de **M. June Yakeley i Monica Hall** (Revista Lute - vol. 3, 1995)

EL ESTILO CASTELLANO Y EL ESTILO CATALÁN: AN INTRODUCTION TO SPANISH GUITAR CHORD NOTATION

Estudi conjunt de M. June Yakeley i Monica Hall sobre les notacions dels acords de guitarra, confrontant el sistema castellà i el sistema català. Si Luis de Briceño és el nom de referència del primer, el de Carles i Amat ho és del segon.

<https://monicahall2.files.wordpress.com/2017/02/cifras-article1.pdf>

15. Tesi de Màster de **Cory Michael Gavito** (University of Nord Texas, 2001)

CARLO MILANUZZI'S QUARTO SCHERZO AND THE CLIMATE OF VENETIAN POPULAR MUSIC IN THE 1620S

Notables referències a Joan Carles i Amat i el seu Tractat de Guitarra en el treball de Tesi d'aquest musicòleg nord-americà, referent a la cançó secular a la Venècia de les primeres dècades del 1600. Al·ludeix a la representació dels acords amb números en comptes de lletres, com és el cas de l'*Alfabeto* italià.

<https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.882.8465&rep=rep1&type=pdf>

16. **Tesi Doctoral de Rogério Budasz** (University of Southern California, 2001)

THE FIVE-COURSE GUITAR (VIOLA) IN PORTUGAL AND BRAZIL IN THE LATE SEVENTEENTH AND EARLY EIGHTEENTH CENTURIES

Hi ha unes breus cites de Joan Carles i Amat en aquesta tesi en què el musicòleg portuguès examina la música en tabulatura de viola (sic) del repertori portugués. Aquestes cites es refereixen essencialment al patró bàsic d'interval·s i al cercle de transposicions establerts pel monistrolenc.

https://www.researchgate.net/profile/Rogerio_Budasz/publication/34756316_The_fivencourse_guitar_viola_in_Portugal_and_Brazil_in_the_late_seventeenth_and_early_eighteenth_centuries/links/55cebc708aee19936fc5dcb/The-five-course-guitar-viola-in-Portugal-and-Brazil-in-the-late-seventeenth-and-early-eighteenth-centuries.pdf

17. **Estudi de Victor Coelho** (Google Scholar, 2006)

THE BAROQUE GUITAR: PLAYERS, PAINTINGS, PATRONS, AND THE PUBLIC

El guitarrista i musicòleg portuguès inclou el nom de Carles i Amat i el seu Tractat en el 8è capítol del seu llibre, que parla sobre els intèprets, les pintures, els mecenys i el públic de la guitarra barroca.

<http://theguitar-blog.com/wp-content/uploads/2013/04/BaroqueGuitar-playerspaintingpatrons-and-the-public.pdf>

18. **Tesi Doctoral de Julián Navarro** (Universitat de Barcelona, 2007)

LA ENSEÑANZA DE LA GUITARRA BARROCA SOLISTA: DISEÑO DE UN INSTRUMENTO PARA EL ANÁLISIS DE SU REPERTORIO

Un altre exemple de la irradiació de Carles i Amat i el seu Tractat de Guitarra lluny de les fronteres de Catalunya: la seva inclusió a la Tesi Doctoral d'aquest guitarrista i musicòleg colombià, que va venir a l'ESMUC per finalitzar la seva carrera i es va instal·lar uns anys a Monistrol, ressenguint també les passes del monistrolenc.

<http://www.juliannavarro.com/archivos/tesisfinal.pdf>

19. **Estudi d'Antonio Corona Alcalde** (Anuario Musical nº 62 – Mèxic, 2007)

DOS SONATAS NOVOHISPANAS PARA GUITARRA DEL SIGLO XVIII: UN CASO DE MUSICOLOGÍA FORENSE

L'intèpret i musicòleg mexicà Antonio Corona Alcalde fa una breu cita de Carles i Amat quan al·ludeix a la guitarra de cinc ordres com la pròpia tot al llarg del segle XVII. En parlar del mètode del monistrolenc per a aquest instrument, destaca les nombroses reimpressions que se'n feren, que abasten un total de 200 anys.

https://www.researchgate.net/publication/330772441_Dos_sonatas_novohispansas_para_guitarra_del_siglo_XVIII_un_caso_de_Musicologia_forense

20. **Estudi de Margaret Murata** (University of California - Irvine, 2007)

GUITAR PASSACAGLI AND VOCAL ARIE

Breus cites de Carles i Amat en l'estudi d'aquesta musicòloga d'origen japonès, professora emèrita a la University of California, parlant de l'acompanyament de la guitarra de cinc ordres, les línies del baix, l'afinació i l'alfabet en tabulatura.

https://www.academia.edu/9328229/Guitar_Passacagli_and_Vocal_Arie

21. **Tesi Doctoral d'Alexander Dean** (University of Rochester - New York, 2009)

FIVE-COURSE GUITAR AND SEVENTEENTH-CENTURY HARMONY: ALFABETO AND ITALIAN SONG

El nom de Carles i Amat apareix en la Tesi d'aquest musicòleg nordamericà per assenyalar el sistema de números del seu mètode com a predecessor del sistema alfabetí italià. Aquesta tradició dels números l'aplica també Luis de Briceño en el seu tractat de 1626.

<http://www.laguitarra-blog.com/wp-content/uploads/2011/12/five-course-guitar.italian-song1.pdf>

22. **Estudi de Maria Conca i Josep Guia** (Revista Caplletra, 2010)

ELS ORÍGENS DE LA PAREMIOGRAFIA CATALANA CONTEMPORÀNIA

Estudi de Maria Conca i Josep Guia, de la Universitat de València, sobre el gènere didactico-moral amb què els infants aprenien a llegir i la gent gran trobava parèmies rimades fàcilment memoritzables. Joan Carles i Amat hi surt de forma recurrent, al costat de noms com els d'Anselm Turmeda, Miquel Burguera o Carles Ros.

<https://roderic.uv.es/handle/10550/48702>

23. **Article de Francisco Javier Ruz Mata** (Revista Digital Temas para la Educación CCOO Andalucía, 2010)

LA GUITARRA DEL BARROCO, ABRIÉNDOSE HUECO EN EL ARTE DE LA MÚSICA DE LOS AFECTOS

Interessant article d'aquest guitarrista i professor cordobès, amb un to molt didàctic per als no iniciats. Hi ha diverses cites literals del *Guitarra Española* de Carles i Amat, del qual en fa comentaris molt encertats.

<http://www.laguitarra-blog.com/wp-content/uploads/2012/01/la-guitarra-en-el-barroco.pdf>

24. Estudi de Craig H. Russell (Cambridge University Press, 2011)

RADICAL INNOVATIONS, SOCIAL REVOLUTION, AND THE BAROQUE GUITAR

Si bé la melodia i el contrapunt havien regnat durant tot el Renaixement com els principals aspectes musicals d'una composició, a partir del 1600 s'imposa el nou concepte de l'harmonia, capaç de governar des del principi una obra musical. En aquest context, la guitarra esdevé l'instruments capaç d'abastar tots els estils i és adoptat per totes les classes socials. El cèlebre Tractat de Carles i Amat n'és un dels grans punts de partida.

[https://www.researchgate.net/publication/47640034 Radical Innovations Social Revolution and the Baroque Guitar](https://www.researchgate.net/publication/47640034_Radical_Innovations_Social_Revolution_and_the_Baroque_Guitar)

25. Tesi de Màster de Natasha Frances Miles (Birmingham University, 2011)

THE BAROQUE GUITAR AS AN ACCOMPANIMENT INSTRUMENT FOR SONG, DANCE AND THEATRE

Natasha Frances Miles explora en la seva Tesi de Màster les pràctiques d'interpretació associades a la tradició del rasguejat, que ve a ser la base principal del Tractat de Carles i Amat, del qual hi fa unes poques referències.

<https://etheses.bham.ac.uk/id/eprint/1600/1/Miles11MPhil.pdf>

26. Estudi de Tolgahan Çoğulu (VDM Publishing, 2011)

THE CONCISE HISTORY OF THE CLASSICAL GUITAR

El guitarrista turc Tolgahan Çoğulu inclou una breu cita de Carles i Amat i el seu Tractat en aquest estudi, publicat a VDM Publishing l'any 2011 i que és un fragment de la seva Tesi Doctoral (*The Adaptation of Bağlama Techniques into Classical Guitar Performance*). Al final inclou al monistrolenc dins la categoria de "guitarristes famosos del Barroc".

[https://www.academia.edu/31104665/The Concise History of the Classical Guitar Klasik Gitar%C4%B1n K%C4%B1sa Tarihi](https://www.academia.edu/31104665/The_Concise_History_of_the_Classical_Guitar_Klasik_Gitar%C4%B1n_K%C4%B1sa_Tarihi)

27. Tesi Doctoral de Natasha Frances Miles (Birmingham University, 2013)

APPROACHES TO ACCOMPANIMENT OF THE BAROQUE GUITAR C.1590- C.1730

Del segon gran treball d'aquesta musicòloga, la seva Tesi de Doctorat, val la pena destacar, com diu ella, "el desafiament al relegament que s'ha fet en el passat de la guitarra d'acompanyament a repertoris musicals lleugers o frívols", per fer-ne una revaluació completa.

<https://core.ac.uk/download/20535706.pdf>

28. Tesi de Màster de Joan Boronat Sanz (Schola Cantorum Basiliensis, 2013)

ASPECTOS DE LA INTERPRETACIÓN Y ESTILO EN LA PRAXIS DEL ACOMPAÑAMIENTO Y EL BAJO CONTINUO EN EL REPERTORIO ESPAÑOL DE LOS SIGLOS XVI A XVIII

D'entre les nombroses frases textuals del mateix Carles i Amat que transcriu el jove organista alacantí en la seva Tesi sobre el baix continu, en destaca l'anècdota de l'acompanyament del motet a cinc vers de Palestrina que el monistrolenc fou capaç de realitzar amb la famosa "tabla" de xifrats de la seva invenció.

[https://www.researchgate.net/publication/265642393 Aspectos de la interpretacion y estilo en la praxis del acompañamiento y el bajo continuo en el repertorio español de los siglos XVI a XVIII](https://www.researchgate.net/publication/265642393_Aspectos_de_la_interpretacion_y_estilo_en_la_praxis_del_acompanamiento_y_el_bajo_continuo_en_el_repertorio_espanol_de_los_siglos_XVI_a_XVIII)

29. Llibre de Francisco Alfonso Valdivia (Universidad de Málaga, 2014)

LA GUITARRA RASGUEADA EN ESPAÑA EN EL SIGLO XVII

Documentadíssim estudi del musicòleg sevillà Francisco A. Valdivia, especialista també en instruments històrics de corda pinçada, publicat el 2014 a partir de la seva Tesi Doctoral, llegida a la Universidad de Málaga el 2011. Les al·lusions a Joan Carles i Amat i el seu Tractat de Guitarra són nombroses a propòsit del "sistema català" de xifrat, que va gaudir de gran difusió en el seu temps i en els segles posteriors.

Facilitat per l'autor

[Enllaç al pdf \(Associació Joan Carles i Amat\)](Enllaç al pdf (Associació Joan Carles i Amat))

30. Ressenya a Índice Histórico Español (Universitat de Barcelona, 2014)

RESSENYA DEL LLIBRE 'L'EMPREMTA DEL MONISTROLENC JOAN CARLES AMAT'

Aquesta ressenya del llibre editat per l'Ajuntament de Monistrol el 2014 recull els comentaris de l'historiador monistrolenc Carlos Pizarro Carrasco i traça un breu perfil dels seus quatre autors.

<https://revistes.ub.edu/index.php/IHE/article/view/11175>

31. Monografia de Carlos Pizarro Carrasco (Revista Dovella, 2015)

VIDA I OBRA DE JOAN CARLES AMAT: METGE, MÚSIC, ESCRIPTOR I POLÍTIC MONISTROLENC (c. 1572-1642)

Diversos fragments del text complet que es troba en el llibre *L'empremta de monistrolenc Joan Carles Amat* (editat per l'Ajuntament de Monistrol de Montserrat l'any 2014) i que és l'estudi biogràfic més exhaustiu que se n'ha fet.

<https://raco.cat/index.php/Dovella/article/view/321627/434673>

32. Estudi de **Luis Martinez Campo** (Universidad de Salamanca, 2015)

LA JÁCARA EN EL SIGLO XVII. LITERATURA Y MÚSICA ENTRE LAS FUENTES ESCRITAS Y LA TRADICION ORAL
Hi ha una breu cita de Carles i Amat en aquest treball de final de màster del jove pedagog Luis Martínez Campo: quan parla de Gaspar Sanz i de la seva coneixença del Tractat del monistrolenc (“el doctor Carlos”), i una més extensa quan comenta l’article de Craig H. Russell *Radical innovations, social revolution and the baroque guitar* (s’inclou en aquest recull).

https://www.academia.edu/19849422/La_j%C3%A1cara_en_el_siglo_XVII_Literatura_y_m%C3%BAtica_entre_las_fuentes_escritas_y_la_tradic%C3%B3n_oral

33. Estudi de **Cristóbal L. García Gallardo** (Nassarre. Revista Aragonesa de Musicología, núm. 31, 2015)

APORTACIONES DE LA 'INSTRUCCIÓN DE MÚSICA' DE GASPAR SANZ A LA TEORÍA DE LA ARMONÍA
Referències constants a Joan Carles i Amat en aquest treball del musicòleg andalús, en què destaca que l’obra del gran mestre aragonès “continua la senda marcada per Amat”.

<https://ifc.dpz.es/recursos/publicaciones/36/04/03garcia.pdf>

34. Tesi de Màster de **Nicholas Alexander Galfond** (University of Central Florida - Orlando, 2015)

STEFANO LANDI'S ARIA A UNA VOCE AND EARLY SEVENTEENTH-CENTURY ITALIAN GUITAR MUSIC WITH ALFABETO NOTATION

Les al·lusions al Tractat de Carles i Amat en aquesta tesi de Galfond són bàsicament per destacar el tractament pre-coç del que avui coneixem com acords majors i menors. També l’ús dels números per descriure les posicions dels dits en comptes de les lletres de l’*Alfabeto* en el sistema italià.

<https://stars.library.ucf.edu/etd/1370/>

35. Llibre de **Júlio Ribeiro** (Marshall University - Huntington, 2015)

THE HISTORY OF THE GUITAR: ITS ORIGINS AND EVOLUTION

En aquest “manual” sobre els orígens i evolució de la guitarra, Ribeiro Alves explica que la guitarra barroca va néixer a Espanya amb la publicació del Tractat de Carles i Amat. Al final, afirma que si Espanya fou el “lloc de naixement” de l’instrument, Itàlia fou el “lloc de creixement”, i en això destaca la publicació del llibre de Montesardo deu anys més tard.

https://mds.marshall.edu/music_faculty/19/

36. Tesi de Màster de **Lars Christian Rosager** (San Francisco State University, 2016)

A HUMANISTIC READING OF GASPAR SANZ'S INSTRVCCION DE MVSICA SOBRE LA GVITARRA ESPAÑOLA

Nombroses al·lusions a Carles i Amat i el seu Tractat en la Tesi d'aquest polifacètic i eclèctic jove artista nord-americà, en què es fa ressò de múltiples aspectes. Hi destaca el Sonet que hi transcriu, en què la guitarra (element femení) dialoga amb el lector.

<https://scholarworks.calstate.edu/concern/theses/xp68kh800>

37. Estudi de **Norberto Torres Cortés** (Revista de Investigación sobre el Flamenco ‘La Madrugá’, 2017)

ANTECEDENTES DE LA GUITARRA FLAMENCA: EL SIGLO XVI

El nom de Joan Carles i Amat i la seva publicació sobre “guitarra rasgueada” apareix a la nota introductòria d'aquest estudi del musicòleg i guitarrista francès Norberto Torres Cortés, que pretén rastrejar la presència d'aquesta forma d'execució (exclusiva del flamenc) en diferents fonts del segle XVI. El capítol final abans de la bibliografia el dedica íntegrament al monistrolenc.

<https://revistas.um.es/flamenco/article/view/316581>

38. Estudi de **Manuel Angel Calahorro Arjona** (Centro de Documentación Musical de Andalucía, 2017)

LA METODOLOGIA TRADICIONAL DE ENSEÑANZA EN LOS TRATADOS DE GUITARRA FLAMENCA DEL SIGLO XX

Un altre estudi de la guitarra flamenca a través dels seus tractats. En aquest cas, Calahorro, doctorat a la Universitat de Granada i guitarrista, fa un breu al·lusió al “primer tractat de guitarra rasgueada de Carles i Amat”, venint-lo a considerar un precedent de la guitarra flamenca.

http://www.centrededocumentacionmusicaldeandalucia.es/export/sites/default/publicaciones/pdfs/la_metodologia_tradicional_de_ensenanza_en_los_tratados_de_guitarra_flamenca_del_siglo_xx.pdf

39. Tesi Doctoral de **Daniel C. Tompkins** (Florida State University, 2017)

EARLY SEVENTEENTH-CENTURY HARMONIC PRACTICE: A CORPUS STUDY OF TONALITY, MODALITY, AND HARMONIC FUNCTION IN ITALIAN SECULAR SONG WITH BAROQUE GUITAR ACCOMPANIMENT IN ALFABETO TABLATURA

A la seva Tesi Doctoral, Tompkins s'endinsa en les qüestions teòriques de la guitarra barroca, com la disposició dels acords, l'harmonització dels greus, etc. Del Tractat de Carles i Amat (del quan en reproduïx algunes imatges) en destaca l'ús de l'alfabet numèric i el cercle de quintes.

<http://www.laguitarra-blog.com/wp-content/uploads/2011/12/five-course-guitar.italian-song1.pdf>

40. Tesi de Màster de **Gideon Brettler** (Tel Aviv University, 2017)

THE IMPACT OF PRINT TECHNOLOGY ON THE EARLY GUITAR REPERTOIRE

Aquest musicòleg israelià dedica extensos comentaris al Tractat de Guitarra de Carles i Amat en la seva Tesi. Entre altres coses, destaca la invenció, per part del monistrolenc, del sistema de notació amb números, del pas del pensament melòdic al domini de l'harmonia i de l'ús dels dotze modes del cercle de quintes.

[https://www.academia.edu/38192071/The Impact of Print Technology on the Early Guitar Repertoire](https://www.academia.edu/38192071/The_Impact_of_Print_Technology_on_the_Early_Guitar_Repertoir)

41. Tesi de Màster de **Ruben Melendez** (University of Texas - Arlington, 2019)

AMAT'S "GUITARRA ESPAÑOLA" AND ITS INFLUENCE ON MUSIC THEORY

En analitzar en la seva Tesi el "Guitarra Española" de Carles i Amat, Melendez parla del Tractat del monistrolenc com "la guspira que va encendre la popularitat de l'estil rasguejat de la guitarra".

<https://rc.library.uta.edu/uta-ir/handle/10106/28121>

42. Llibre de **José María Vives Ramiro** (Archivo de Arte Valenciano, 2019 / Reial Acadèmia de Belles Arts de St. Carles

III.- IN EXTENSO - APORTACIÓN HISPÁNICA A LA HISTORIA DE LA GUITARRA ESPAÑOLA HASTA LA PUBLICACIÓN DE LAS REGLAS DE PABLO MINGUET EN 1754

El musicòleg i guitarrista alacantí Vives Ramiro parla en termes encomiàstics de Carles i Amat en aquest voluminoso llibre, al·ludint a la transcendència, tant en termes tècnics com harmònics, del seu Tractat de Guitarra i de la pervivència, a dia d'avui, del seu sistema d'acords en la guitarra d'acompanyament.

<https://roderic.uv.es/bitstream/handle/10550/74222/7158130.pdf?sequence=1>

43. Article de **Santi Miret** (Revista 440 - Clàssica & jazz, núm. 41 - des. 2018/gen. 2019)

EMILI PUJOL, UN MESTRE PER DESCOPRIR

Brillant i exhaustiu treball del musicòleg Santi Miret sobre el gran mestre lleidatà, escrit a propòsit del documental realitzat per Artur Blasco l'any 2017; un dels capítols el dedica al monistrolenc (*Reivindicar Joan Carles i Amat*) en termes molt encomiàstics.

Facilitat per l'autor

[Enllaç al pdf \(Associació Joan Carles i Amat\)](#)

44. Article de **Joan Puigdellívol** (Revista Serra d'Or, núm. 722 - febrer 2020)

UN PROHOM CATALÀ A REIVINDICAR: JOAN CARLES I AMAT

Article encarregat per la revista montserratina a Joan Puigdellívol, impulsor del Festival de Guitarra Joan Carles i Amat. A l'encapçalament, l'autor elabora tota una reflexió sobre la desmemòria que afecta aquest país nostre, de la qual Carles i Amat n'ha estat un dels grans damnificats.

Facilitat per l'autor

[Enllaç al pdf \(Associació Joan Carles i Amat\)](#)

45. Article de **Joan Puigdellívol** (Revista Musical Catalana, núm. 374 - setembre 2021)

UN "MÚSICH VELL" DE LA TERRA

La Revista Musical Catalana de setembre del 2021 es fa ressò de la imminència del 450è aniversari de Joan Carles i Amat en aquest article del mateix autor, que gira bàsicament entorn al Tractat de Guitarra del monistrolenc, que és objecte de la coneixença d'estudiosos d'arreu del món mentre a Catalunya roman encara en la inòpia. L'autor fa un pas més a l'hora de qüestionar la "desmemòria d'aquest país", per insistir en el desconeixement, el desinterès i la indolència que ens caracteritza.

Facilitat per l'autor

[Enllaç al pdf \(Associació Joan Carles i Amat\)](#)

ALTRES REFERÈNCIES A INTERNET SOBRE JOAN CARLES I AMAT

Les ressenyes que s'inclouen en aquesta segona part **no són en format pdf**.

PORATAL JSTOR

'JSTOR', abreviatura de l'anglès *Journal Storage*, és un arxiu fosc (o profund) de revistes científiques en combi-nació amb un arxiu actiu accessible als usuaris autoritzats. Des de 2012 també ofereix l'accés a llibres.

- 1.** Llibre de **Sylvia Murphy** (The Galpin Society Journal, 1968)
SEVENTEENTH-CENTURY GUITAR MUSIC': NOTES ON RASGUEADO PERFORMANCE
<https://www.jstor.org/stable/841425?seq=1>
  - 2.** Article de **Richard Hudson** (Journal of the American Musicological Society Vol. 23, 1970)
FURTHER REMARKS ON THE PASSACAGLIA AND CIACCONA
<https://www.jstor.org/stable/830645?seq=1>
  - 3.** Llibre de **Thomas Christensen** (Chicago University- (Journal Music Theory, 1992)
THE SPANISH BAROQUE GUITAR AND SEVENTEENTH-CENTURY TRIADIC THEORY
<https://www.jstor.org/stable/843908?seq=1>
  - 4.** Llibre de **Miguel Ángel Ríos i Celia Martín** (Revista de Musicología Vol. 42, No. 2, 2019)
NUEVA FUENTE PARA EL ESTUDIO DE LA CANTADA HUMANA. TONOS Y CANTADAS EN CIFRA DE GUITARRA
<https://www.jstor.org/stable/26869426?seq=1>
- ALTRES**
- 5.** Ressenya de **Craig H. Russell** (Groove/Grove Music - Oxford Music Online, dècada de 1970)
AMAT, JOAN CARLES [CARLES Y AMAT, JOAN] CRAIG H. RUSSELL - REVISED BY MONICA HALL
<https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/view/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000000734>
  - 6.** Article de **Wolf Moser** (Guitar & Lute - Volum 3, 1981)
EL TRATADO "GUITARRA ESPAÑOLA" Y SU AUTOR JOAN CARLOS AMAT
https://dees.qaz.wiki/wiki/Juan_Carlos_Amat
  - 7.** Article de **Don Rowe i Richard d'A. Jensen** (Classical Guitar, originalment a Guitar Review n. 49, 1981)
GUITARRA BARROCA PARA EL INTÉRPRETE MODERNO. UN COMPROMISO PRÀCTICO
<https://canzonatechnologies.com/guitar/baroque.php>
  - 8.** Ressenya al web de **Tecla Editions** (Londres 1988)
COMENTARIS DE BRIAN JEFFERY AL LLIBRE DE JOSEP M. MANGADO 'LA GUITARRA A CATALUNYA, 1767-1939'
<https://tecla.com/josep-maria-mangado-la-guitarra-en-cataluna-reviews-and-comments/>
  - 9.** Blog de **Nacho Bellido** 'La guitarra y los instrumentos de cuerda pulsada' (2012)
JOAN CARLES AMAT (1572.1642) LA GUITARRA ESPAÑOLA - QUE MUESTRA CÓMO AFINAR Y TOCAR LOS ACORDES "RASGADO" DE UNA MANERA MARAVILLOSA
<http://theguitar-blog.com/?p=1423>
  - 10.** Article de **José Miguel Moreno** al portal 'Melómano Digital' (març 2012)
LA EVOLUCIÓN DE LA GUITARRA ESPAÑOLA DEL RENACIMIENTO AL ROMANTICISMO
<https://www.melomanodigital.com/la-evolucion-de-la-guitarra-espanola/>
  - 11.** Ressenya d'**Eduardo Torrico** al portal 'La Quinta de Mahler' (2012)
CD: 'ALFABETO SONGS · CANCIONES CON GUITARRA DE LA ITALIA DEL XVII'
<http://www.laquintademahler.com/shop/detalle.aspx?id=49875>
  - 12.** Article de **Pablo Rodríguez Canfranc** al portal MÚSICA ANTIGUA.COM (juny 2015)
EL SIGLO DE LA GUITARRA ESPAÑOLA
<http://www.musicaantigua.com/el-siglo-de-la-guitarra-espanola/>

- 13.** Web de **Alhambra Guitarras** (2015)
LA HISTORIA DE LA GUITARRA CLÁSICA
<https://www.alhambraguitarras.com/en/the-history-of-the-classical-guitar>
- 14.** Portal **Sculpture Network** (2015)
SOLANGE KESCHMANN · FOLIA, TRIBUTE TO JOAN CARLES AMAT (2105)
<https://sculpture-network.org/en/view/artwork/5773?comefrom=1806>
- 15.** Ressenya al web d'**Asier de Benito** · **Instrumentos históricos** (2017)
GUITARRA DE 5 ÓRDENES
<https://www.asierdebenito.com/guitarra5ordenes.html>
- 16.** Article de **Júlio Ribeiro** al portal 'Brewminate' (2017)
THE GUITAR IN THE BAROQUE PERIOD, 1600-1750
<https://brewminate.com/the-guitar-in-the-baroque-period-1600-1750/>
- 17.** Article de **Jordi Bilbeny** al web de l'**Institut Nova Història** (2018)
MALTA I LA GUITARRA CATALANA
<https://www.inh.cat/Articles/Malta-i-la-guitarra-catalana>
- 18.** Web de **John Griffiths** 'Vihuela Database' (2020)
FIVE-COURSE GUITAR (1596 1639) - JUAN CARLOS AMAT, GUITARRA ESPAÑOLA Y VANDOLA... BARCELONA
<https://vihuelagriffiths.com/vihuela/instruments/13620/>
- 19.** Portal **Foros de Guitarra.Artepulsado** (2001-2020)
¿ES ESTE NUESTRO CARLES AMAT (JOAN CARLES AMAT)?
[http://guitarra.artepulsado.com/foros/showthread.php?8408-%BFes-este-nuestro-Carles-Amat-\(Joan-Carles-Amat\)](http://guitarra.artepulsado.com/foros/showthread.php?8408-%BFes-este-nuestro-Carles-Amat-(Joan-Carles-Amat))
- 20.** Web Guitarras **Garrido Pozuelo** · Madrid (2021)
HISTORIA DE LA GUITARRA
<https://guitarrasgarridopozuelo.com/historia-de-la-guitarra/>
- 21.** Portal **Guitarnotes** (2021)
GUITARRA ESPAÑOLA · AMAT, JUAN CARLOS
https://www.spanishguitar.com/Product/1099/23/Guitarra-Espanola_Amat,-Juan-Carlos/
- 22.** Web del guitarrer **Joan Pellisa**
ANCIEN METHODS AND TREATISES
<https://guitarre.cat/downloads/>
- 23.** Portal **19 Trastes.com**
HISTORIA DE LA GUITARRA: PRIMEROS PASOS
http://www.19trastes.com/historia_primeros.htm
- 24.** Web **Maestros of the Guitar**
ALFABETO NOTATION
<http://www.maestros-of-the-guitar.com/alfabeto.html>
- 25.** Web **Biblioteca Digital del Patrimonio Iberoamericano**
AMAT, JOAN CARLES
<http://www.iberoamericadigital.net/es/Inicio/>
- 26.** Web **Conservatorio de Bahía Blanca**
REPERTORIO DE GUITARRA
<https://hernanmouro.org/repertorio/articulos/guitarra-new-grove/>
- 27.** Web **Real Academia de la Historia**
BIOGRAFIAS. JOAN CARLES AMAT
<http://dbe.ra.es/biografias/37027/joan-carles-amat>

NOTA: S'han localitzat noves ressenyes que s'inclouran en una futura actualització del dossier